

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๒๕๖๔

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

กฎกระทรวง ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการพิจารณากำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมิให้รถบรรทุกสินค้าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นไปด้วยความเคร่งครัดของกระทรวงคมนาคม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. สำเนาหนังสือกรมทางหลวง ที่ คค ๐๒๐๘/๕๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔
  ๓. สำเนาหนังสือกรมทางหลวงชนบท ที่ คค ๐๓๒๕๒/๕๘๖๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔
  ๔. สำเนาหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๐/๘๘๘๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการพิจารณากำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมิให้รถบรรทุกสินค้าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นไปด้วยความเคร่งครัด มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ให้กระทรวงคมนาคม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณากำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมิให้รถบรรทุกสินค้าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นไปด้วยความเคร่งครัด ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการขนส่งสินค้าจากถนนมาสู่ระบบราง ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๒ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีหนังสือเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แจ้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑ กำหนดให้ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหน้าที่ติดตามและรวบรวมผลการปฏิบัติตามต่อของคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อรายงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจึงขอให้กระทรวงคมนาคมรายงานผล การพิจารณากำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมิให้รถบรรทุกสินค้าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นไปด้วยความเคร่งครัด ไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยค่าวายในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อจะได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

/๒. สาระสำคัญ...

๒. สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหารถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยขอรายงานผลการพิจารณากำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมิให้รถบรรทุกสินค้าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นไปด้วยความเคร่งครัด สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ การดำเนินงานของกรมทางหลวง

๒.๑.๑ ผลการดำเนินการจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ สามารถจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนดได้ จำนวน ๔,๔๕๔ คัน ซึ่งมีปริมาณการจับกุมมากกว่าปี ๒๕๕๙ ถึง ๓.๖ เท่า (ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๐๐ คัน) และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓ มิถุนายน ๒๕๖๑) ระยะเวลา ๘ เดือน ๓ วัน สามารถจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินได้จำนวน ๓,๓๔๘ คัน โดยมีประเภทสุดที่บรรทุกน้ำหนักเกิน ๓ อันดับแรก คือ หิน/ดิน/ราย ร้อยละ ๓๕ สินค้าเกษตร ร้อยละ ๒๓ และวัสดุก่อสร้าง ร้อยละ ๑๓ ตามลำดับ

๒.๑.๒ มาตรการในการควบคุมรถบรรทุกน้ำหนักเกิน กรมทางหลวงได้กำหนด มาตรการในการควบคุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนด ๓ มาตรการ ดังนี้

๑) มาตรการป้องปราบ ก่อสร้างสถานีตรวจสอบน้ำหนัก และจุดพักรถ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยปัจจุบันมีสถานีตรวจสอบน้ำหนัก ทั้งหมด ๗๒ แห่ง ซึ่งจะเร่งจัดสรรงบประมาณก่อสร้างให้ครบตามแผนที่วางไว้ ทั้งหมด ๑๐๓ แห่ง เพื่อให้ครอบคลุมโครงข่ายทั่วประเทศ พร้อมทั้งนำระบบเทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกิน

๒) มาตรการปราบปราม เข้มงวด กวดขัน ให้รถบรรทุกที่วิ่งผ่านสถานี ตรวจสอบน้ำหนักต้องเข้าตรวจสอบน้ำหนักทุกคัน และให้ทุกสถานีตรวจสอบน้ำหนักจัดหน่วยตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่ (Spot Check) ออกสู่มตรวจสอบรถบรรทุกน้ำหนักเกินในเส้นทางที่มีรถบรรทุกหลบเลี่ยงสถานีฯ พร้อมทั้งจัดตั้งชุดตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่เฉพาะกิจส่วนกลางเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ ชุด (จากเดิม ๕ ชุด) เพื่อเพิ่มความถี่ในการสู่มตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุกทั่วประเทศ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานค่าเบี้ยเลี้ยงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

๓) มาตรการประชาสัมพันธ์ รับเรื่องร้องเรียน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การทำงานให้กับผู้ประกอบการขนส่งและประชาชนทราบถึงนโยบายการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะของกรมทางหลวงอย่างต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์โดยตรงผ่านสื่อออนไลน์ Facebook และ Website ของกรมทางหลวง เพื่อประชาสัมพันธ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ และรายงานผลการจับกุมผู้กระทำผิดให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งมีผลทำให้ผู้ประกอบการขนส่งไม่กล้ากระทำผิดกฎหมาย เพราะเมื่อกระทำความผิดจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ออกสื่อทันที

๒.๑.๓ ข้อเสนอแนะในการควบคุมรถบรรทุกน้ำหนักเกิน

๑) ดำเนินการศึกษาและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะให้มีความทันสมัยและสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในประเด็น ดังนี้

- การกำหนดให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมการบรรทุกเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด แก้ไขบทลงโทษจากโทษอาญา ทั้งจำทั้งปรับ ให้เป็นโทษปรับในการบรรทุกเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการคิดค่าธรรมเนียมนั้น จะเป็นอัตราภาระหน้าตามอัตราที่บรรทุกน้ำหนักเกิน

- เพิ่มบทลงโทษเพื่อเอาผิดเจ้าของสินค้าหรือผู้ประกอบการที่มีส่วนทำให้เกิดการบรรรุหนักเกิน

- กำหนดบทลงโทษ กรณีรถบรรรุทุกฝ่ายนั้นหรือรถเดี่ยงไม่เข้าตรวจสอบน้ำหนักภานพานะ ที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก

- เก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตภานพานะที่ไม่เป็นไปตามประกาศผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดิน และผู้อำนวยการทางหลวงสัมปทาน

- เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมน้ำหนักภานพานะ โดยการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องชั่งน้ำหนัก ให้สามารถใช้เครื่องชั่งน้ำหนักขณะเคลื่อนที่ได้ Weigh in motion (WIM) เพื่อใช้ในการดำเนินการจับกุมรถบรรรุทุกที่น้ำหนักเกินได้

(๒) ความมีกฎหมายบังคับให้รถบรรรุทุกที่จะวิ่งบนทางหลวงต้องดำเนินการซึ่งน้ำหนัก และมีใบซึ่งน้ำหนัก

๓) ห้ามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าโดยรถบรรรุทุกทำการบันทึกข้อตกลง (MOU) ซึ่งเป็นเหตุให้มีการบรรรุหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนด

๔) ให้หน่วยงานของราชการ และรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าโดยรถบรรรุทุก ให้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมในการดำเนินการตรวจสอบ และควบคุมน้ำหนักรถบรรรุทุกให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

๒.๒ การดำเนินงานของกรมทางหลวงชนบท

๒.๒.๑ กรมทางหลวงชนบทมีมาตรการควบคุมมิให้รถบรรรุทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ประกอบด้วย

๑) ระยะสั้น

- จัดตั้งด่านซึ่งน้ำหนักภานพานะเคลื่อนที่ โดยบูรณาการกับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมทางหลวง กรมการขนส่งทางบก ทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ปรับเพิ่มแผนการดำเนินงานเน้นการทำงานเชิงรุกในสายทางที่มีความเสี่ยงในการบรรรุหนักเกินพิกัด เชิ่งทาง ควบคุมการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และเพิ่มปริมาณความถี่ในการจัดตั้งด่านซึ่งน้ำหนัก

- เคร่งครัดตามนโยบายรัฐบาล โดยควบคุมและไม่อนุญาตให้รถบรรรุทุกน้ำหนักเกิน และไม่อนุญาตให้มีการผ่อนผันเรื่องน้ำหนักรถบรรรุทุกอ้อย ตลอดจนการควบคุมพื้นที่ขายแคนที่มีความเสี่ยงจะบรรรุทุกน้ำหนักเกิน

๒) ระยะกลาง

กำหนดแผนการก่อสร้างสถานีตรวจสอบน้ำหนักภานพานะเพิ่มขึ้น ให้ครอบคลุมในพื้นที่สายทางที่มีปริมาณรถบรรรุทุกสูง เพื่อกำกับป้องปราบรถบรรรุทุกที่มีน้ำหนักเกินในสายทาง ที่มีความสำคัญและมีปริมาณการใช้งานสูง

๓) ระยะยาว

- จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหารถบรรรุทุกน้ำหนักเกิน (ด้านกฎหมาย) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องของข้อกฎหมาย สำหรับกำกับควบคุมน้ำหนักบรรรุทุกให้มีความเหมาะสม กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยได้มีการประสานกับกระทรวงคมนาคมและกรมการขนส่งทางบก เพื่อร่วมเสนอ แนวคิดให้มีการแก้ไขปัญหาควบคุมน้ำหนักบรรรุทุกให้มีประสิทธิภาพ และมีบทลงโทษให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

- กรมทางหลวงชนบทได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหารถบรรทุกน้ำหนักเกิน ในระยะยาว (ด้านกฎหมาย) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงคมนาคมเพื่อหาข้อ提 ก่อนจะหารือ กับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมประเด็นในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ทางหลวงฯ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอแนวทางการดำเนินงานควบคุมกำกับน้ำหนักบรรทุก ของกรมทางหลวงชนบท เพื่อให้การกำหนดพิศทางในการควบคุมกำกับน้ำหนักบรรทุกเป็นไปในพิศทางเดียวกัน โดยลักษณะปัญหาที่พบ ประกอบด้วย ปัญหาข้อกฎหมาย ปัญหาขณะปฏิบัติงาน และปัญหาจากปัจจัยภายนอก

- กรมทางหลวงชนบทได้จัดทำ (ร่าง) บันทึกความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือ ไม่บรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดตามประกาศผู้อำนวยการทางหลวงชนบท เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการจัดทำร่าง MOU ระหว่างกระทรวงคมนาคม ผู้ประกอบการขนส่ง และผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานแบบบูรณาการ เป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบรรทุกน้ำหนัก ในสายทางของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท ลดผลกระทบด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุที่จะเกิด กับประชาชนผู้ใช้ทาง อีกทั้งเป็นการลดงบประมาณในการบำรุงรักษาถนนที่มีความเสี่ยงหายจากการบรรทุก น้ำหนักเกินพิสดาร

๒.๒.๒ กรมทางหลวงชนบทได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพงานก่อสร้าง และมาตรฐานความปลอดภัยในขณะก่อสร้างของ กรมทางหลวงชนบท โดยมีหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อกำหนดในการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม คุณภาพงานก่อสร้าง จัดทำข้อกำหนดเรื่องมาตรการความปลอดภัยในขณะก่อสร้างในร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือเอกสารประกันราคา และพิจารณากำหนดให้มีการจัดซื้อยาหาราจาการยางแห่งประเทศไทย ในร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือเอกสารประกันราคา โดยได้กำหนดให้ห้ามใช้ยางพาราจากยางแห่งประเทศไทย ในร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือเอกสารประกันราคา ซึ่งได้มีการประชุมไปแล้ว ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยให้มีการเพิ่มเติมข้อความในร่างขอบเขตของงาน (TOR) ขณะนี้ คณะกรรมการฯ อยู่ระหว่างการจัดทำข้อกำหนดดังกล่าว

๒.๓ การดำเนินงานของกรมการขนส่งทางบก

๒.๓.๑ กรมการขนส่งทางบก มีภารกิจควบคุม กำกับ ดูแล รถบรรทุกสินค้า ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยได้กำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักร่วมสูงสุดของรถ ไว้ตามประกาศกรมการขนส่งทางบกริ่ง กำหนดแบบตัวถังส่วนที่บรรทุกของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือ สิ่งของ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อกำหนดลักษณะขนาดของตัวถังรถให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบรรทุกสินค้าไว้แล้ว

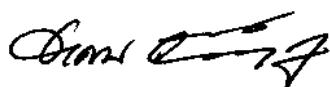
๒.๓.๒ มาตรการออกตรวจสอบและจับกุมรถบรรทุกสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ทั่วประเทศ โดยมีการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง ความถูกต้องของเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถ การแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงสภาพรถ น้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักร่วมสูงสุด ขนาดของรถ (ความกว้าง ความสูง ความยาว ส่วนยืนหน้า ส่วนยืนท้าย) ตามลักษณะที่กฎหมายกำหนด โดยมีสถิติการตรวจสอบและ จับกุมผู้ประกอบการรถบรรทุกที่มีการต่อเติมตัดแปลงสภาพรถ อุปกรณ์ส่วนควบของรถให้แตกต่างไปจาก สาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ (ข้อมูลเดือน ตุลาคม ๒๕๖๐ – พฤษภาคม ๒๕๖๑) รวมทั้งสิ้น ๔๘๓ ราย และได้ดำเนินการเปรียบเทียบการกระทำการฝ่าฝืนตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว

๒.๓.๓ การบูรณาการกำหนดมาตรการแก้ไขรถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมาย กำหนด ระหว่างกรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบท ให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น โดยให้สำนักงานขนส่งทุกจังหวัดตรวจสอบผู้ประกอบการรถบรรทุกที่ได้รับแจ้งจากการทางหลวง

และกรรมทางหลวงชนบท ว่าได้บรรทุกน้ำหนักเกินและมีการต่อเติมส่วนที่บรรทุกตามเอกสารหลักฐานภาพถ่าย และให้รายงานผลการตรวจสอบสภาพรถและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยกรรมการชนส่งทางบก จะเก็บบันทึกประวัติการกระทำความผิด เพื่อนำมาพิจารณาในการต่ออายุใบอนุญาตประกอบการชนส่งต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารลิสต์ที่ส่งมาด้วย ๒ - ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไปด้วย จดขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทัย เติมพิทยาเพสิรุ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๘๗๓ ๓๐๕๕
โทรสาร ๐ ๒๒๘๙๐ ๑๐๐๙
Email : arpaphat.a@gmail.com